

Suvestinė redakcija nuo 2013-04-14 iki 2015-05-26

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [89-3596](#), i. k. 108231SISAK0004-693

VALSTYBĖS SIENOS APSAUGOS TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS VADO
Į S A K Y M A S

**DĖL EUROPOS DOKUMENTŲ ARCHYVAVIMO SISTEMOS (FADO) NACIONALINIO POSISTEMIO (N.FADO) NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO**

2008 m. liepos 31 d. Nr. 4-693
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. sausio 30 d. nutarimo Nr. 68 „Dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinės centrinės tarnybos paskyrimo“ (Žin., 2008, Nr. [16-555](#)) 2 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamus Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinio posistemio (N.FADO) nuostatus.
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado pavaduotojui Štabo viršininkui.

TARNYBOS VADO PAVADUOTOJAS
ŠTABO VIRŠININKAS
L. E. VADO PAREIGAS PULKININKAS

GENADIJUS KUZNECOVAS

SUDERINTA
Vidaus reikalų ministerijos
Informacinės politikos departamento
direktoriaus pavaduotojas
Saulius Jastiuginas
2008-07-31

SUDERINTA
Vidaus reikalų ministerijos
Viešojo saugumo departamento
direktorius
Alvydas Šakočius
2008-07-31

SUDERINTA
Informatikos ir ryšių
departamento prie Vidaus
reikalų ministerijos tarnybos
direktorius

SUDERINTA
Valstybės dokumentų
technologinės apsaugos
prie Finansų ministerijos
direktorius

Vygantas Ivanauskas
2008-07-31

SUDERINTA
Lietuvos teismo ekspertizės
centro direktorė

Gabrielė Juodkaitė-Granskienė
2008-07-31

Vaclovas Juknevičius
2008-07-31

SUDERINTA
Lietuvos policijos kriminalistinių
tyrimų centro viršininko pavaduotojas,
pavaduojantis viršininką,

Giedrius Birmontas
2008-07-31

PATVIRTINTA

Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado 2008 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. 4-693

EUROPOS DOKUMENTŲ ARCHYVAVIMO SISTEMOS (FADO) NACIONALINIO POSISTEMIO (N.FADO) NUOSTATAI I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinio posistemio (N.FADO) nuostatai (toliau – nuostatai) reglamentuoja Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinio posistemio (toliau – N.FADO) paskirtį, tikslą, jo organizacinę ir funkcinę struktūras, Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinės centrinės tarnybos (toliau – nacionalinė centrinė tarnyba) ir N.FADO naudotojų įstaigų funkcijas.

2. Europos dokumentų archyvavimo sistema (FADO) (toliau – FADO sistema) – tai Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių autentiškų bei klastotų dokumentų, kurie naudojami kelionėms ar identifikavimo tikslais, įskaitant vizas ir sienos kirtimo spaudus, informacinė sistema, kurią valdo Europos Sąjungos Tarybos generalinis sekretoriatas. FADO sistemą sudaro centriniai serveriai, komunikacijos įranga bei nacionaliniai valstybių narių FADO sistemos posistemiai.

3. FADO sistema organizuota 3 lygiais:

3.1. pirmasis sistemos lygis (eksperto) skirtas dokumentų tyrimo ekspertams ir suteikia teisę į FADO sistemą įvesti autentiškų bei klastotų dokumentų aprašymus, matyti aukštesnės kokybės ir raiškos vaizdus nei kitų lygių bei naudotis FADO sistemos elektroniniu paštu. Šio lygio informacija turi slaptumo žymą „Riboto naudojimo“;

3.2. antrasis sistemos lygis – *iFADO (Intranet False and Authentic Documents Online)* – intranetinė FADO sistemos versija, skirta teisėsaugos, migracijos bei kitoms valstybės institucijoms, kurių darbas yra susijęs su asmens tapatybės, kelionės dokumentais ir vizomis. Šis lygis nėra įslaptintas, tačiau skirtas tik tarnybiniam naudojimui („*LIMITE-FOR CONTROL AUTHORITY USE ONLY*“);

3.3. trečiasis sistemos lygis – PRADO (*Public Registry of Authentic Document Online of the Council of European Union*) yra viešas, skirtas visuomenei internetinis autentiškų dokumentų puslapis.

4. Šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos:

4.1. **N.FADO** – organizacinių, telekomunikacinių ir programinių priemonių visuma, leidžianti Lietuvos Respublikos valstybės institucijoms ir įstaigoms, kurių darbas susijęs su asmens tapatybės, kelionės dokumentais, vizomis, dokumentų tyrimu, teikti ir gauti FADO sistemos duomenis.

4.2. **Nacionalinė centrinė tarnyba** – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. sausio 30 d. nutarimu Nr. 68 „Dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinės centrinės tarnybos paskyrimo“ (Žin., 2008, Nr. [16-555](#)) patvirtinta valstybės įstaiga, tvarkanti N.FADO, nustatanti naudojimosi N.FADO tvarką bei administruojanti N.FADO naudotojus.

4.3. **N.FADO naudotojas** – FADO sistemos duomenų gavėjas arba duomenų teikėjas – pareigūnas, kitas valstybės tarnautojas arba darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, kuriam nustatyta tvarka leidžiama naudotis FADO sistemos duomenimis.

5. Kitos šiuose nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose informacinių sistemų veiklą, vartojamas sąvokas.

II. N.FADO STEIGIMO PAGRINDAS IR PASKIRTIS

6. N.FADO steigimo pagrindas:

6.1. 1998 m. gruodžio 3 d. Bendrųjų veiksmų aktas 98/700/TVR, priimtas Tarybos remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) sukūrimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 19 skyrius, 1 tomas, p. 100);

6.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. sausio 30 d. nutarimas Nr. 68 „Dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinės centrinės tarnybos paskyrimo“.

7. N.FADO tikslas – informacinių technologijų ir telekomunikacijų priemonėmis N.FADO naudotojams prisijungti prie FADO sistemos siekiant sudaryti galimybės greitai keistis valstybės narėms priklausančia informacija apie autentiškus ir klastotus dokumentus.

8. N.FADO funkcijos:

8.1. sudaryti sąlygas N.FADO naudotojams, nurodytiems nuostatų 12 punkte, sukurti ir aprašyti dokumentus FADO sistemoje bei naudotis pirmojo lygio sistemos duomenimis ir elektroniniu paštu;

8.2. sudaryti sąlygas N.FADO naudotojams, nurodytiems nuostatų 14 punkte, naudotis tarnyboje iFADO sistemos duomenimis;

8.3. vykdyti kitas nuostatuose ir kituose FADO veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

9. Laukiami N.FADO diegimo ir naudojimo rezultatai – greitas ir operatyvus N.FADO naudotojų sujungimas su FADO sistema siekiant efektyviai kovoti su kelionės dokumentų, vizų ir spaudų klastojimu, įskaitant kovą su organizuotu nusikalstamumu (terorizmu, prekyba narkotikais, ginklų kontrabanda, prekyba žmonėmis, neteisėtu sienos kirtimu ir pan.).

III. N.FADO ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

10. N.FADO organizacinę struktūrą sudaro N.FADO tvarkytojas (nacionalinė centrinė tarnyba), N.FADO pirmojo ir antrojo lygių posistemių naudotojų įstaigos – FADO sistemos duomenų teikėjai ir gavėjai, nurodyti šių nuostatų 12 ir 14 punktuose.

11. N.FADO tvarkytojas (nacionalinė centrinė tarnyba) yra Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kuri:

11.1. koordinuoja ir kontroliuoja N.FADO naudotojų veiklą;

11.2. rengia ir tvirtina teisės aktus, reguliuojančius N.FADO tvarkymą ir saugą;

11.3. užtikrina, kad N.FADO būtų tvarkoma vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais FADO sistemos veiklą, Lietuvos Respublikos įstatymais, šiais nuostatais ir kitais teisės aktais;

11.4. skiria N.FADO saugos įgaliotinį, administratorių ir (ar) tinklų administratorių;

11.5. priima sprendimus dėl N.FADO techninių ir programinių priemonių įsigijimo, įdiegimo ir tobulinimo;

11.6. organizuoja techninių, programinių priemonių įdiegimą ir tobulinimą, pagal kompetenciją atlieka N.FADO techninės, programinės įrangos priežiūros darbus;

11.7. pagal kompetenciją užtikrina nenutrūkstamą N.FADO funkcionavimą;

11.8. pagal kompetenciją atlieka N.FADO antrojo lygio posistemio naudotojų administravimą;

11.9. vykdo kitas nuostatuose ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

12. N.FADO pirmojo lygio posistemio naudotojų įstaigos yra Lietuvos Respublikos teisėsaugos ir kitos valstybinės institucijos, atliekančios ekspertinius dokumentų tyrimus ar kuriančios dokumentų apsaugos priemones, kurioms teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė prisijungti prie FADO pirmojo sistemos lygio, turinčio slaptumo žymą „Riboto naudojimo“. N.FADO pirmojo lygio posistemio naudotojų įstaigos yra:

12.1. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;

12.2. Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centras;

12.3. Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba prie Finansų ministerijos;

12.4. Lietuvos teismo ekspertizės centras.

13. N.FADO pirmojo lygio posistemio naudotojų įstaigos atlieka šias funkcijas:

13.1. aprašo dokumentus FADO sistemoje pagal FADO sistemos dokumentų aprašymo taisykles;

13.2. naudoja FADO sistemos duomenis savo funkcijoms atlikti;

13.3. skiria lokalų N.FADO administratorių ir informuoja nacionalinę centrinę tarnybą apie lokalaus administratoriaus paskyrimą ar pakeitimą;

13.4. nustatyta tvarka informuoja FADO administratorių apie pastebėtus FADO sistemoje esančių duomenų ir informacijos netikslumus ir klaidas;

13.5. informuoja nacionalinę centrinę tarnybą apie programinės įrangos darbo trūkumus;

13.6. atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

14. N.FADO antrojo lygio posistemio naudotojų įstaigos yra:

14.1. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo departamentas;

14.2. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos struktūriniai padaliniai;

14.3. Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, teritorinės ir specializuotos policijos įstaigos;

14.4. Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;

14.5. Asmens dokumentų išrašymo centras prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;

14.6. Gyventojų registro tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;

14.7. Lietuvos teismo ekspertizės centras;

14.8. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės, konsulinės įstaigos;

14.9. Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos;

Papildyta punktu:

Nr. [4-209](#), 2013-04-11, *Žin.*, 2013, Nr. 38-1892 (2013-04-13), i. k. 113231SISAK0004-209

14.10. Valstybės įmonė „Regitra“.

Papildyta punktu:

Nr. [4-209](#), 2013-04-11, *Žin.*, 2013, Nr. 38-1892 (2013-04-13), i. k. 113231SISAK0004-209

15. N.FADO antrojo lygio posistemio naudotojų įstaigos atlieka šias funkcijas:

- 15.1. naudoja *iFADO* duomenis tarnybinėms funkcijoms atlikti;
- 15.2. informuoja nacionalinę centrinę tarnybą apie pastebėtus *iFADO* esančių duomenų ir informacijos netikslumus bei klaidas ;
- 15.3. atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.
- 16. Prieigos prie FADO sistemos sukuriamos tik įvykdžius FADO ir N.FADO sistemų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

IV. N.FADO INFORMACINĖ STRUKTŪRA

- 17. Visi FADO sistemoje esantys duomenys saugomi FADO sistemos centrinėse duomenų bazėse. N.FADO saugoma informacija apie N.FADO antrojo lygio posistemio naudotojus, jiems suteiktas teisės, atliekamas naudotojų sujungimo bei jų kontrolės ir priežiūros funkcijas.
- 18. N.FADO nesąveikauja su valstybės registrais ar kitomis informacinėmis sistemomis.

V. N.FADO FUNKCINĖ STRUKTŪRA

- 19. N.FADO duomenų šaltinis yra FADO sistema, iš kurios per N.FADO N.FADO naudotojams yra teikiami FADO sistemoje esantys duomenys.
- 20. FADO sistemos ir N.FADO architektūrinės schemos pateikiamos šių nuostatų priede.
- 21. N.FADO pirmojo lygio posistemis – tai sujungimas su Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriato valdomos FADO sistemos pirmuoju sistemos lygiu, programinė ir aparatinė įranga, leidžianti saugiai naudotis FADO sistemos duomenimis ir juos apdoroti.
- 22. N.FADO antrojo lygio posistemis (Intranetinės Europos dokumentų archyvavimo sistemos (toliau *iFADO* posistemis) – nacionalinė *iFADO* dalis, leidžianti teisėsaugos bei kitoms valstybės institucijoms, kurių darbas susijęs su asmens tapatybės, kelionės dokumentais ir vizomis, naudotis *iFADO* informacija.
- 23. N.FADO susideda iš šių dalių:
 - 23.1. N.FADO pirmojo lygio posistemis:
 - 23.1.1. sąsaja su FADO pirmuoju sistemos lygiu;
 - 23.1.2. N.FADO pirmojo lygio posistemio sąsaja su N.FADO naudotojų įstaigomis;
 - 23.2. *iFADO* posistemis:
 - 23.2.1. sąsaja su *iFADO* centriniais serveriais;
 - 23.2.2. sąsaja su *iFADO* posistemio naudotojais;
 - 23.2.3. N.FADO naudotojų tiesioginio prisijungimo prie *iFADO* administravimo techninė ir programinė įranga.
- 24. Sąsaja su FADO pirmuoju sistemos lygiu skirta užtikrinti sąveiką tarp nacionalinės centrinės tarnybos ir FADO sistemos centriniu serveriu per apsaugotą sujungimą. Šiai sąveikai naudojama Europos Sąjungos Generalinio Sekretoriato išlaikoma saugi telekomunikacinė linija.
- 25. Sąsaja su N.FADO pirmojo lygio posistemio naudotojų įstaigomis – tai nacionalinės centrinės tarnybos ir N.FADO pirmojo lygio posistemio naudotojų įstaigų saugus sujungimas telekomunikacinio ryšio priemonėmis pagal FADO sistemos reikalavimus.

26. Sąsaja su *iFADO* centriniais serveriais skirta užtikrinti sąveiką tarp *iFADO* posistemio nacionalinio (-ių) serverio (-ių) ir *iFADO* centrinio serverio. Šiai sąveikai naudojamas interneto tinklas.

27. Sąsaja su *iFADO* posistemio naudotojais (prisijungimas per nacionalinį serverį) – tai *iFADO* posistemio naudotojų įstaigų saugus sujungimas intranetu.

28. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos reguliavimo srities įstaigoms, N.FADO naudotojų įstaigoms prisijungti prie *iFADO* naudojamas Vidaus reikalų telekomunikacinis tinklas (toliau – VRTT). Šio tinklo priežiūrą atlieka Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

29. N.FADO naudotojų tiesioginio prisijungimo prie *iFADO* administravimas (centrinis prisijungimas) – tai *iFADO* posistemio naudotojų, nepriklausančių VRTT, tiesioginių prieigų prie centrinio *iFADO* serverio sukūrimas. Šiai sąveikai naudojamas interneto tinklas.

30. N.FADO pirmojo lygio posistemio naudotojai jungiasi prie FADO pirmojo sistemos lygio tiksliai kiekvienam jų pagal FADO sistemai keliamus reikalavimus pritaikytose darbo vietose, naudodamiesi tiksliai N.FADO programine įranga ir telekomunikaciniu tinklu, užtikrinančiu saugų informacijos perdavimą.

31. *iFADO* posistemio naudotojai jungiasi prie *iFADO* tiksliai iš tų darbo vietų, kurioms nustatyta tvarka suteiktos prieigos prie *iFADO* tik tarnybiniams tikslams.

VI. N.FADO DUOMENŲ SAUGA

32. N.FADO duomenų sauga užtikrinama organizacinėmis, techninėmis, technologinėmis, metodinėmis ir kitomis priemonėmis vadovaujantis FADO sistemai keliamais reikalavimais bei Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių darbo su FADO sistema, duomenų saugos valdymą, nuostatomis.

33. N.FADO duomenų sauga organizuojama vadovaujantis N.FADO tvarkytojo patvirtintais N.FADO pirmojo bei antrojo lygių posistemių duomenų saugos nuostatais ir šių posistemių saugos politiką įgyvendinančiais dokumentais.

VII. N.FADO FINANSAVIMAS

34. N.FADO finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir kitų teisės aktuose nustatytų finansavimo šaltinių.

35. N.FADO naudotojų įstaigos iš savo lėšų atlieka joms skirtos N.FADO įrangos remontą ar keitimą nauja, nacionalinė centrinė tarnyba – iš jai skirtų lėšų.

36. Mokesčiai už internetą mokami iš N.FADO naudotojų įstaigoms skirtų asignavimų.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Naujos įstaigos, atitinkančios FADO tikslus ir norinčios turėti prieigą prie FADO sistemos, turi raštu kreiptis į nacionalinę centrinę tarnybą. Gavusios leidimą savo sąskaita įrengti darbo vietą (įsigyti visą reikiamą įrangą) pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

38. N.FADO reorganizuojamas ir likviduojamas Europos Bendrijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Įsakymas

Nr. [4-209](#), 2013-04-11, Žin., 2013, Nr. 38-1892 (2013-04-13), i. k. 113231SISAK0004-209

Dėl Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado 2008 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. 4-693 "Dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) nacionalinio posistemio (N.FADO) nuostatų patvirtinimo" papildymo